

Dosarul nr. 2r-248/2022
2-20070258-01-2r-12052022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (E. Badan-Melnic)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (N. Budăi, I. Dutca, D. Băbălău)

D E C I Z I E

08 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către avocatul Dorian Pîcălău, în interesele lui Andrei Culcea,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Andrei Culcea împotriva Larisei Mărgineanu și Cristinei Yasemen, intervenienți accesorii Societatea pe Acțiuni „Alliance Investments Group” și Societatea pe Acțiuni „Transelit” cu privire la repararea prejudiciului material,

împotriva încheierii din 01 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituit apelul ca fiind depus în afara termenului legal,

c o n s t a t ă :

La 18 iunie 2020, Andrei Culcea a depus cerere de chemare în judecată împotriva Larisei Mărgineanu și Cristinei Yasemen, intervenienți accesorii Societatea pe Acțiuni „Alliance Investments Group” și Societatea pe Acțiuni „Transelit” solicitând încasarea prejudiciului material în sumă de 60 306 de lei rezultate din accidentarea autovehiculului (f.d. 4-5).

Prin hotărârea din 08 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Culcea, împotriva Larisei Mărgineanu și Cristinei Yasemen, intervenienți accesorii Societatea pe Acțiuni „Alliance Investments Group” și Societatea pe Acțiuni „Transelit” cu privire la repararea prejudiciului material a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 107).

La 20 ianuarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, avocatul Dorian Pîcălău, în interesele apelantului Andrei Culcea a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, invocând că hotărârea judiciară i-a fost comunicată la 17 ianuarie 2022 (f.d. 121).

Prin încheierea din 01 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită apelantului cererea de apel declarată împotriva hotărârii din 08 decembrie 2021 a

Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu toate actele anexate, deoarece apelul a fost declarat în afara termenului legal și apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

La 13 aprilie 2022, prin intermediul oficiului poștal, avocatul Dorian Pîcălău, în interesele lui Andrei Culcea a depus recurs împotriva încheierii din 01 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii contestate cu trimiterea cauzei spre rejudecare (f.d. 135-136).

În motivarea recursului a invocat că, la 13 ianuarie 2022 a solicitat Judecătoriei Chișinău informații cu privire la examinarea cauzei, iar la 17 ianuarie 2022 a luat cunoștință cu hotărârea din 08 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de recurs constată că potrivit materialelor cauzei copia încheierii din 01 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa recurentului la 15 martie 2022 (f.d. 132), însă la materialele cauzei nu se atestă dovada recepționării încheierii de către recurent. Astfel, recursul declarat de către avocatul Dorian Pîcălău, în interesele lui Andrei Culcea la 13 aprilie 2022, este în termen.

La 12 mai 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia recursului declarat de către avocatul Dorian Pîcălău, în interesele lui Andrei Culcea, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 142). Însă până în prezent intimații nu și-au valorificat dreptul de a depune referință.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele motive.

Potrivit art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 362 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Astfel, termenul de declarare a apelului prevăzut la art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii (dacă legea nu prevede altfel), indiferent de faptul dacă partea a fost sau nu prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Din materialele cauzei rezultă că, la 08 decembrie 2021, Judecătoria Chișinău, sediul Centru a pronunțat dispozitivul hotărârii, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Culcea, împotriva Larisei Mărgineanu și Cristinei Yasemen, intervenienți accesorii Societatea pe Acțiuni „Alliance Investments Group” și Societatea pe Acțiuni „Transelit” cu privire la repararea prejudiciului material.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 20 ianuarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, avocatul Dorian Pîcălău, în interesele apelantului Andrei Culcea a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, invocând că hotărârea judiciară i-a fost comunicată la 17 ianuarie 2022.

Ca urmare, prin încheierea din 01 martie 2022, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, Curtea de Apel Chișinău a restituit apelantului cererea de apel depusă cu toate actele anexate, ca fiind depusă în afara termenului legal, ne fiind solicitată repunerea în termen a cererii de apel.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept menționate mai sus și argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră corectă soluția instanței de apel restituire a apelului, deoarece cererea de apel a fost depusă de către avocatul Dorian Pîcălău, în interesele lui Andrei Culcea, peste termenul de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Or, după cum rezultă din actele cauzei dispozitivul hotărârii a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost pronunțat la 08 decembrie 2021, iar cererea de apel (nemotivată) a fost depusă de abia la 20 ianuarie 2022, adică cu 10 zile peste termenul legal.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Din normele legale citate supra rezultă că termenul de declarare a apelului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită prin cerere repunerea în termen. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea

îndeplinirii actului de procedură. Totodată, prin prisma jurisprudenței CEDO, nemotivarea de către instanță a temeiurilor de repunere a apelului în termen sau repunerea neîntemeiată în termenul de apel reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil.

Însă la caz, apelantul/recurentul nu a solicitat repunerea în termen și nici nu a prezentat probe în acest sens.

Colegiul constată că, în acest context, nu pot constitui motiv întemeiat de omitere a termenului de declarare a apelului afirmațiile recurentului precum că, a omis termenul de declarare a apelului din motive întemeiate și anume faptul că despre hotărârea pronunțată a aflat abia la 17 ianuarie 2022, când la cerere i-a fost comunicată hotărârea primei instanțe, adică peste termenul de declarare a apelului, motiv din care a omis termenul de atac al hotărârii primei instanțe.

Or, art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, într-o manieră certă prevede termenul de 30 de zile de contestare de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dar nu de la data recepționării actului judecătoresc.

Instanța de recurs notează că deși dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat în lipsa recurentului, faptul dat nu influențează depunerea apelului în termenul prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Or, prin dispozițiile articolului menționat legiuitorul nu condiționează termenul de 30 de zile pentru depunerea apelului de data recepționării copiei dispozitivului hotărârii sau a hotărârii motivate, dar de data pronunțării dispozitivului hotărârii.

De altfel, se menționează că actele cauzei denotă cert că Andrei Culcea, având calitatea de reclamant a cunoscut despre procesul intentat, deci instanța de apel întemeiat a concluzionat că în astfel de circumstanțe, calea de atac a fost epuizată. Andrei Culcea cât și reprezentantul acestuia a avut posibilitatea de a contesta hotărârea din 08 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în termen, până la 10 ianuarie 2021, având în vedere că a cunoscut despre intentarea procesului civil, precum și participării în ședințele de judecată a reprezentantului reclamantului, avocatului Doarian Pîcălău, însă a depus cererea de apel nemotivată abia la 20 ianuarie 2022, fără a solicita repunerea în termen.

Prin urmare, la caz, termenul de declarare a apelului de 30 zile a început să curgă din ziua imediat următoare zilei pronunțării dispozitivului hotărârii contestate. Astfel, cererea de apel împotriva hotărârii din 08 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, înaintată la 20 ianuarie 2022, a fost declarată corect de către instanța ierarhic inferioară, cu omiterea termenului contestare.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că, termenul de îndeplinire a unui act de procedură poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea îndeplinirii actului în termen.

La caz, apelantul/recurentul nu a solicitat repunerea în termen.

În acest context, instanța de recurs notează că în conformitate cu art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

De altfel, instanța de recurs reiterează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene,

după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă or, prevederile art. 15 din Codul de procedură civilă, stipulează expres că participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

Față de cele expuse, instanța de recurs consemnează că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei) în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Relevantă în acest sens este și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Panomaryov vs Ucraina (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), în conținutul căreia Curtea a notat că, reînnoirea termenului pentru introducerea unei căi ordinare de atac din motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere că Curtea de Apel Chișinău, corect a restituit cererea de apel, iar argumentele invocate în recurs poartă un caracter declarativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul este neîntemeiat și necesită a fi respins, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către avocatul Dorian Pîcălău, în interesele lui Andrei Culcea.

Se menține încheierea din 01 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Andrei Culcea împotriva Larisei Mărgineanu și Cristinei Yasemen, intervenienți accesorii Societatea pe Acțiuni „Alliance Investments Group” și Societatea pe Acțiuni „Transelit” cu privire la repararea prejudiciului material.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh